

Η λειτουργία του πολιτεύματος μέχρι το 462 πΧ (σελ. 73/74)

Μέχρι το 462 π.Χ., έτος της πτώσης της πολιτικής δύναμης του Κίμωνα, και την άνοδο του Περικλή, το αθηναϊκό πολίτευμα λειτουργούσε περίπου όπως το είχε διαμορφώσει η μεταρρύθμιση του Κλεισθένη.

Η λειτουργία του πολιτεύματος μετά το 462 πΧ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
=
ΔΗΜΟΣ (ΛΑΟΣ)
+
ΚΡΑΤΟΣ (ΕΞΟΥΣΙΑ)

Το πολίτευμα εξελίσσεται, η λαϊκή συμμετοχή διευρύνεται και ο δήμος ασκεί το σύνολο της εξουσίας.

➤ Η Εκκλησία του Δήμου

Είναι το κυρίαρχο σώμα στη δομή του αθηναϊκού πολιτεύματος

Η Εκκλησία του Δήμου

Ποιοι: Όλοι οι πολίτες είχαν δικαίωμα να συμμετέχουν, να παίρνουν το λόγο, να υποβάλλουν πρόταση και να ψηφίζουν.

Πότε: 40 φορές το χρόνο.

Πού: Στην Πνύκα.

Εξουσίες: Ρύθμιζε την εσωτερική και εξωτερική πολιτική της πόλης. Αποφάσισε για τα χρήματα που πήγαιναν στα μεγάλα έργα, στις πολεμικές επιχειρήσεις, και για θρησκευτικά θέματα. Όριζε τους στρατηγούς και τους υπόλοιπους στρατιωτικούς.

Η Εκκλησία, όπως καθόριζε η μεταρρύθμιση του Κλεισθένη, εκλέγει, με θητεία ενός έτους, τα μέλη της **Βουλής των Πεντακοσίων**, αλλά τώρα οι αρμοδιότητες της ήταν αυξημένες. Αυτή προετοίμαζε τα κείμενα των νόμων (**προβούλευμα**), τους οποίους, μετά από συζήτηση, ψηφίζει ή απέρριπτε η Εκκλησία. Μετά τη μεταρρύθμιση του Εφιάλτη, ο Άρειος Πάγος δεν είχε δικαίωμα να ελέγχει τη βουλή

Οι **Εννέα Άρχοντες** δεν εκλέγονταν πια, αλλά κληρώνονταν έτσι το αξίωμα τους είχε καταλήξει να είναι καθαρά διακοσμητικό.

Αντίθετα, οι **Δέκα Στρατηγοί** αναδεικνύονται ως οι κύριοι ανώτατοι άρχοντες. Έργο τους είναι η εσωτερική ασφάλεια της πόλης, ο σχεδιασμός της εξωτερικής πολιτικής και η διοίκηση του στρατού και του στόλου.

Οι στρατηγοί

Ποιοι: Δέκα πολίτες αιρετοί κάθε χρόνο που μπορούσαν να ξαναεκλεγούν. Όσοι είχαν κτήματα, δηλαδή οι πλουσιότεροι πολίτες.
Καθήκοντα: Στρατιωτικά και πολιτικά.

Η Βουλή των Πεντακοσίων

Ποιοι: 500 πολίτες πάνω από 30 ετών. Κληρωτοί, 50 από κάθε φυλή για ένα χρόνο.

Πού: Στο Βουλευτήριο.

Καθήκοντα: Η Βουλή ετοίμαζε ψηφίσματα για την Εκκλησία του Δήμου (προβουλεύματα). Έλεγε αυστηρά όσους έπαιρναν δημόσιο αξίωμα τόσο στην αρχή όσο και στο τέλος της θητείας τους. Έλεγε και τα δημόσια οικονομικά.

Το λαϊκό δικαστήριο της Ηλιαίας:

- Ⓢ Ο **Εφιάλτης** αφαίρεσε από τον Αρειο Πάγο την αποκλειστικότητα στην απονομή της δικαιοσύνης, αφήνοντάς του μόνο τις περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης και εμπρησμού. Οι υπόλοιπες υποθέσεις ανατίθενται στην **Ηλιαία**, ένα πολυμελές λαϊκό δικαστήριο.
- Ⓢ Η **Ηλιαία** είχε **έξι χιλιάδες δικαστές**, οι οποίοι εκλέγονταν από την Εκκλησία με **θητεία ενός έτους**.
- Ⓢ Η Ηλιαία χωριζόταν σε **δέκα τμήματα**. Κάθε τμήμα:
 - Είχε αρμοδιότητα σε διαφορετικό δικαστικό τομέα,
 - Αντιπροσώπευε μία από τις δέκα φυλές της Αθήνας.

Η Ηλιαία

Ποιοι: 6.000 δικαστές ή ηλιαστές πάνω από 30 ετών (κληρωτοί, 600 από κάθε φυλή) για ένα χρόνο.

Καθήκοντα: Δικαστικές υποθέσεις.
Χωρίζονταν σε μικρότερα δικαστήρια.

Τι ήταν οι λειτουργίες;

Η αθηναϊκή πολιτεία χρειαζόταν πολλά χρήματα για:

- ◆ Τη συντήρηση του στόλου
- ◆ Την οργάνωση μεγαλοπρεπών εορτών
- ◆ Το ανέβασμα θεατρικών παραστάσεων
- ◆ Την αποστολή πρεσβειών

Αυτά τα χρήματα τα συγκέντρωνε με **τις λειτουργίες**, ένα ευφύες φορολογικό σύστημα.

Με τις λειτουργίες οι πλούσιοι Αθηναίοι πρόσφεραν τα αναγκαία χρήματα, ενώ συνάμα εξασφάλιζαν και την προσωπική τους προβολή

Ποιες ήταν οι κυριότερες λειτουργίες;

- ➡ **Τριηραρχία:** προσφορά χρημάτων για τη συντήρηση κρατικού πλοίου.
- ➡ **Χορηγία:** ανάληψη δαπάνης θεατρικής παράστασης για θεατρικούς αγώνες.
- ➡ **Γυμνασιαρχία:** καταβολή των εξόδων των αθλητών που θα έπαιρναν μέρος σε αγώνες.
- ➡ **Εστίαση:** παροχή των χρημάτων για παράθεση δημοσίου γεύματος σε περίοδο εορτών ή αγώνων

Όλοι πρόσφεραν μεγάλα ποσά για τις λειτουργίες που έπαιρναν και η Πολιτεία τους τιμούσε δίνοντάς τους την άδεια να στήσουν **αναμνηστικό μνημείο**